
Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés az április 29 – május 5. közötti időszakra

Az előző hét elején bekövetkező lehűlést melegedés követte. Csütörtökön, pénteken és szombaton 20°C felett alakult a napi maximum hőmérséklet. A Tokaji borvidéket szombaton a kora délutáni órákban érte el egy hideg front, aminek következtében több fokkal visszaesett a hőmérséklet, megélénkült a szél, és kisebb mennyiségű csapadék hullott a térségben (0,2-2,8). A csapadék eloszlása egyenlőtlen volt. A borvidék déli felén hullott kevesebb csapadék, míg Olaszliszkától Sátoraljaújhelyig hullott több. Hétfőtől újra melegebb időjárásban van részünk. A hét közepétől azonban hűvösebbre, csapadékosabbra fordul az idő.

A talaj felső részének nedvességtartalma alacsony, a 0-20 cm-es rétegben 30% alá csökkent ez az érték. A 0-50 cm-es rétegben is visszaesés látható. A borvidék jelentős részén már 50% alá csökkent a nedvességtartalom. A mélyebb 50-100 cm-es részben viszont továbbra is jó a nedvesség ellátottság (100%). A felső talajrétegből egyre jelentősebb mennyiségű nedvesség hiányzik, szükség lenne a csapadék utánpótlásra. A talaj felső rétegét a gyakori szeles körülmények is szárítják. A csapadék utánpótlás hiánya és a nagy napi hőingás. Továbbá ez a helyzet a talajmunkák elvégzésének sem kedvez.

Munkák kapcsán a törzstisztítás, hajtásválogatás elvégzésére kell készülniük a termelőknek.

Sajnos látni a borvidék számos pontján műveletlen, metszetlen ültetvényeket. Amennyiben ez nem változik, akkor e parcellák növényvédelmi szempontból komoly problémát jelenthetnek majd.

Fenológia

A borvidéken heterogén a szőlő fejlettsége. Dülönként, művelésmódonként és fajtánként eltérések láthatóak az ültetvényekben. A legtöbb helyen azonban már 2-6 leveles állapotban van a szőlő, de még fakadó rügyekkel is találkozhatunk az ültetvényekben. A hajtások hossza 5-15 cm.

Kórokozók

A lisztharmat aszkospórák fertőzésének elindulásához szükség, időjárási és fenológiai feltételek nem teljesültek teljes körűen az elmúlt időszakban. A következő napokban azonban e feltételek megvalósulhatnak. A védekezés jelenleg nem indokolt.

A peronoszpóra számára továbbra is kedvezőtlenek az időjárási körülmények. Jelenleg a védekezés nem szükséges.

Tarka szőlómoly

Az elmúlt egy hét hol hűvösebb, hol melegebb időjárása hatással volt a molyok rajzására is. Csökkenő, majd növekvő egyedszám volt megfigyelhető. A hét második felében újabb lehűlés várható, emiatt a rajzás vége és a lárvák kelése is elhúzódhat. A védekezés jelenleg nem indokolt a kártevő ellen.

Tarka szőlőmoly hím egyedek a feromoncsapdában

Rügykárosítók (ékköves faaraszoló, bagolylepkék)

Április 20-a után észleltünk újabb rügykártételt. A károsítás mértéke alacsony volt. Azonban a szőlőfejltsége mostanra mindenhol túlhaladt a károsításra érzékeny fenológiai állapoton. Így e károsítók kapcsán nincs további teendőnk. A védekezés nem indokolt.

Rügykárosítás 2020.04.14-én

Atka

A szőlőlevélatka és a szőlő-gubacsatka kártétele csupán elvétve látható az ültetvényekben. A védekezés a legtöbb ültetvényben nem indokolt. Amennyiben a kártétel mértéke nagyobb mértékű, védekezzünk a károsító ellen. Kisebb mértékű fertőzés esetén magasabb dózisú kénnel védekezzünk (a két hatékonyságát olaj készítménnyel növelhetjük, pl. narancsolaj), nagyobb károsítás esetén pedig atkaölő készítmény használata lehet indokolt (fenpiroximát, abamektin).

A védekezés során a kén készítményeket kiegészíthetjük olajos készítménnyel (pl. narancsolaj), a hatékonyság növelése érdekében.

Szőlő-gubacsatka kártétele

Szőlőtripsz

Szőlőtripsz okozta kártételt elszórtan látható a borvidéken. A károsítás mértéke nem jelentős. Fordítsunk azonban figyelmet e kártevőre is. Lehűlés esetén a szőlő fejlődése lassul, vontatottá válik, ekkor a szőlőtripsz és atkák károsítása komolyabb lehet. Szüksége esetén védekezzünk a megfelelő készítménnyel.

A szőlőtripsz az elmúlt években több ültetvényben okozott gondot a vegetáció elején. Szívogatásuk következtében a hajtáson, a levélen és levélnyélen parás foltok jönnek létre. A leveleken, a szívogatás helyén, a levél fejlődése megáll vagy lelassul, majd a károsítás helyén szabálytalan formájú lyukak alakulnak ki. Komolyabb méretű károsítás esetén a hajtások rövid ízközűek és kis-méretűek, a levelek a színük felé kanalasodnak, szélük pedig megbarnul. Ha a szőlő néhány leveles állapotában az időjárásban lehűlés következik be a növény fejlődése lelassul, akkor az a tripsz-kártétel erősödését okozhatja. Védekezni akkor indokolt, ha egy 3-4 leveles hajtáson 2-3, vagy több tripsz található. Szőlőben nincs olyan növényvédő szer, amely szőlőtripsz ellen engedélyezve lenne. Azonban korábbi vizsgálatok alapján három hatóanyag hatékonynak bizonyult a kártevővel szemben: narancsolaj (ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett), spinozad (ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett), abamektin.

Szőlőtörpsz károsítása következtében kanalasodott levelek

Vad

A szőlő fakadását követően a fiatal hajtásokat károsíthatja a vad. A kártétel bekövetkezését az elmúlt hetek száraz, csapadékszegény időjárása elősegítheti. A vadak táplálék- és nedvességforrás gyanánt kereshetik fel az ültetvényeket. Különösen az erdő közeli parcellákban számíthatunk kártételre. Távoltartásukra használhatunk emberi haját, valamint állati zsiradék, vagy perlit/fakátrány/etil-merkaptán hatóanyagú készítményeket.

Gyomszabályozás

Fordítsunk kellő figyelmet az ültetvények gyomszabályozására is. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soraljak gyomirtására a soraljművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijutadni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.04.21-27.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sárospatak Királyhegy	13,8	1,8
Sátoraljaújhely Szemszúró	13,4	2,2
Hercegkút Hosszúhegy	13,4	1,4
Tolcsva Nyakvágó	13,5	2,1
Erdőbénye Lőcse	13,7	2,4
Vámosújfalú Rány	12,7	2,8
Olaszliszka Haraszt	14,1	2,6
Szegi Poklos	14,1	0,1
Tarcal Bakonyi	12,9	0,2
Tokaj Hétszőlő	14,1	0
Bodrogkeresztúr Dereszla	13,6	1
Mád Juharos	14,1	0,2
Mád Úrágya	13,9	0,5
Tállya Nyergesek	13,4	0,6
Abaújszántó Kassaváros	13,1	1,3

Várható időjárás 2020.04.29-05.05.

Szerdán a napi maximum hőmérséklet elérheti a 24°C-ot is. Ezt követően több fokos lehűlés várható. Csütörtöktől a jövő hét elejéig a napi maximum érték 14-20°C között alakul majd. A következő napokban a szél többször megélénkülhet, 35-45 km/h-s széllesek is lehetnek. Csapadék tekintetében szerdától a jövő hét elején bármelyik nap előfordulhatnak záporok, zivatarok.

Pableczki Bence
Növényorvos